

Bilješka. - Objavljujemo gornju presudu jer može biti interesantna i za naše privredne faktore. Nije potrebno ulaziti u detaljnije obrazlaganje pravnih razloga koji su ponukali sud da zauzme odnosno stajalište, jer se radi isključivo o tumačenju talijanskoga upravnog prava. Iz presude, na žalost, ne proizlazi da li je ista situacija i u drugim talijanskim lukama, jer se Kasacija u svom obrazloženju stalno poziva na pravilnik koji se odnosi na konsorcij luke Genove.

B.J.

KASACIONI SUD ITALIJE

Presuda od 19.VII 1962.

Soc.nav. Sperco c/a Soc.

"Compagnia da Genova"

Prijevoz stvari morem - Opaska u teretnici o krcanju na palubu - Ugovorna klauzula o oslobodjenju odgovornosti broдача za teret složen na palubi - Potpis zapovjednikovog primjerka teretnice - Predaja tereta lučkom skladištaru - Nevrijeme - Klauzulu, kojom broдар za teret složen na palubi ugovara blaže uvjete odgovornosti, mora krcatelj posebno pismano prihvatiti - Taj prihvata mora biti potpisan na zapovjednikovom primjerku teretnice - Ako broдар preda teret lučkom skladištaru, rok za ulaganje protesta od primaoočeve strane počinje teći od časa od kojega je primalac mogao saznati stanje tereta - Sud može po slobodnoj ocjeni utvrđivati da li je teret oštećen za vrijeme prijevoza ili u skladištu - Za ocjenu da li je nevrjeme uzrok šteti treba uzeti u obzir sve konkretne okolnosti - Odgovornost lučkog skladištara

Radilo se o prijevozu kiseline u staklenkama. Zapovjednik je teret smjestio na palubu. Na odredištu je roba predana lučkom skladištaru, koji ju je poslije predao primaocu. Budući da je roba bila oštećena, osiguratelji su platili osigurninu, pa tuže broдача za naknadu štete. Broдар u svoju korist iznosi uglavnom: da je roba bila smještena na palubi, da je krcatelj ugovorio oslobodjenje broдача od odgovornosti za robu smještenu na palubi, da je šteta prouzrokovana olujom, da je dio štete nastao u skladištu, a da je teretnica sadržavala klauzulu prema kojoj on otklanja odgovornost za štete nakon iskrcaja, i na koncu da je protest prekasno podnesen.

Kasacioni sud je o ovim broдарovim navodima zauzeo slijedeće stajalište:

Brodar se, u dokaz svoje tvrdnje, poziva na svjedoke, da je s krcateljem ugovorio oslobodjenje od svoje odgovornosti za teret ukrcan na palubi. Klausula u teretnici bila je doista odštampana na poledjini teretnice, ali nije bila posebno prihvaćena. Brodar pomoću svjedoka nudi dokaz da je krcatelj posebno na tu klauzulu pristao. Sud smatra da se ta okolnost ne može dokazivati svjedocima, već da je potrebno da otegotni uvjeti budu posebno pismeno prihvaćeni, i to potpisom na zapovjednikovom primjerku teretnice. Budući da je brodar predao teret lučkom skladištaru, to je rok za ulaganje protesta od primačeve strane počeo teći tek momentom od kojega je on saznao za stanje robe. Polazeći od ove pretpostavke sud je došao do zaključka da je protest na vrijeme podnesen. Sud po svojoj slobodnoj ocjeni utvrđuje da li je šteta nastala za vrijeme prijevoza ili nakon predaje robe lučkom skladištaru. Bez obzira na ugovorne odnose stranaka i međusobnu neovisnost ugovora o prijevozu i ugovora o uskladištenju, skladištar je po zakonu odgovoran za štete koje nastanu dok je roba ležala u njegovom skladištu, i to osobi kojoj je dužan predati teret. Kod prosuđivanja okolnosti da li je šteta prouzrokovana slučajem, sud mora uzimati u obzir sve relevantne činjenice, što znači da mora prosuditi da li bi šteta nastala i pod pretpostavkom da je teret na palubi bio propisno složen.

/Dir.Nav.1963, II, str.99/

B.J.

KASACIONI SUD ITALIJE
/Opća sjednica/

Presuda od 2.III 1964.

Shipping company Greek
America Line c/a Rizzi

Prijevoz stvari morem - Klausula u teretnici o nadležnosti suda - Ta klauzula obvezuje i trećega zakonitog imaoča teretnice - Za valjanost forme ove klauzule vrijede propisi mjesta gdje je teretnica izdana - Brodarova odgovornost iz činjenice da nije u teretnicu unio klauzulu o stanju tereta, ne prelazi okvir njegove ugovorne odgovornosti

Medju strankama je nastao spor o naknadi štete na teretu, koji je tuženi brodar jedne američke kompanije prevezao iz Brazila u Italiju. U teretnici je bila unesena klauzula prema kojoj je statuirana nadležnost arbitraže u Londonu. Unatoč toj klauzuli primalac je podnio tužbu pred talijanskim sudom. Tuženik je stavio prigovor nenadležnosti suda. Kasacioni sud je ovaj prigovor prihvatio.